

Sp. zn. 16/2024/NZ/EČR
Č. j. KVOP-43693/2024
Datum 4. listopadu 2024

Vážený pan
doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.
ministr
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

Vážený pane ministře,

obracím se na Vás v souvislosti se systematickou návštěvou¹ Výchovného ústavu Husův domov, kterou provedli právníci Kanceláře veřejného ochránce práv spolu s externími spolupracovníky z oblasti adiktologie a psychologie ve dnech 16. až 17. května 2024.

Cílem mého dopisu není Vás vyrozumět o nesoučinnosti zařízení,² ale požádat Vás o jeho podporu coby zřizovatele, který spolu se zařízením odpovídá za to, jaké péče se v něm umístěným chlapcům dostává.

Následná systematická návštěva

Zařízení jsme navštívili již v roce 2019. Aktuální návštěva měla za cíl ověřit, zda zařízení přijalo opatření, která předchází zástupkyně veřejného ochránce práv formulovala ve zprávě z první návštěvy. Považovala za znepokojivé, že na oddělení určeném pro chlapce experimentující s návykovými látkami nebo na nich závislé nepracoval žádný pracovník s adiktologickým vzděláním. Absence adiktologa se podle ní odrážela v náplni odvykacího programu a mohla být důvodem vysokého výskytu relapsů u jednotlivých chlapců.

Na základě zjištění učiněných během následné návštěvy musím bohužel konstatovat, že se řediteli ani po pěti letech od první návštěvy nepodařilo zaměstnat adiktologa, a situace na daném oddělení tak zůstala v podstatě stejná. Nedostatek odborných pracovníků v celém zařízení se dokonce ještě prohloubil, protože nově chyběl i psycholog.

Chybějící odborný personál

Zařízení stále nedokáže zajistit chlapcům péči, pro kterou tam byli umístěni a která by skutečně mohla vyřešit jejich adiktologické problémy. Současná náplň odvykacího programu, kdy se personál zaměřuje hlavně na fyzické vyčerpání chlapců a jejich izolaci od okolního světa, může fungovat během jejich pobytu v zařízení, ale dlouhodobé řešení závislosti nenabízí. Odvykací program nemá bez péče adiktologa potenciál přinést chlapcům účinky i po jejich odchodu ze zařízení.

Přestože ředitel uvedl, že se snaží adiktologa i psychologa zaměstnat, bohužel se mu to dlouhodobě nedaří. Vysvětluje si to tím, že o práci s cílovou skupinou zařízení v dané lokalitě nemá nikdo z potenciálních uchazečů zájem.

1 Viz § 1 odst. 3 a 4 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

2 Viz § 21a odst. 4 ve spojení s § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv.

Nemám důvod řediteli nevěřit. Domnívám se však, že zajištění přítomnosti odborníků v zařízení je v tuto chvíli nad jeho síly. **Proto bych Vás chtěl požádat o jeho podporu. Nabízí se například vytvořit finanční pobídky pro uchazeče o pozici adiktologa a psychologa.** V případě, že pobídky nepřinesou ovoce, mělo by ministerstvo usilovat o přemístění chlapců s adiktologickými problémy do jiného specializovaného zařízení, nebo zřídit nové specializované zařízení/oddělení v místě s lépe dostupnou odbornou péčí.

V souvislosti s výše popsány (a ve zprávě podrobněji rozepsány) zjištěními Vás žádám, abyste mě do 30 dnů informoval o tom, jaké kroky v tomto směru ministerstvo podniklo, případně hodlá podniknout, včetně časového harmonogramu.

Děkuji Vám za spolupráci a jsem s pozdravem

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv
(podepsáno elektronicky)

Příloha

Zpráva z návštěvy